

HẢI PHÒNG VỚI CÔNG TÁC CẢI CÁCH HÀNH CHÍNH

■ ĐÌNH THÀNH CÔNG (*)

Thực hiện Quyết định số 181/QĐ-TTg ngày 04/9/2003 của Thủ tướng Chính phủ về thực hiện cơ chế "một cửa", Kế hoạch 431/KH-UB và Quyết định số 293/QĐ-UB của Ủy ban nhân dân (UBND) Thành phố, đến cuối tháng 12 năm 2004 hầu hết các sở, ngành, UBND quận, huyện, thị xã trên địa bàn thành phố Hải Phòng đã triển khai tuyên truyền về cải cách hành chính, thực hiện cơ chế "một cửa" và bước đầu đã đạt được những kết quả nhất định.

Các sở, ban, ngành đã thực hiện cơ chế "một cửa" trên các lĩnh vực là Sở Kế hoạch - Đầu tư: đăng ký kinh doanh, cấp giấy phép đầu tư có vốn nước ngoài; Sở Tài nguyên - Môi trường: giao và cho thuê đất; Sở Lao động - Thương binh xã hội: giải quyết chính sách đối với người có công với cách mạng và các đối tượng xã hội; Sở Tư pháp: lý lịch tư pháp, công chứng, hộ tịch, quốc tịch; Ban quản lý các khu chế xuất công nghiệp: thẩm định, cấp giấy chứng nhận dự án đầu tư có vốn trong nước và dự án đầu tư có vốn nước ngoài vào các khu công nghiệp, khu chế xuất trên địa bàn thành phố Hải Phòng; Sở Xây dựng: cấp giấy phép xây dựng, cấp giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà và quyền sử dụng đất; Sở Công nghiệp: cấp giấy phép sử dụng vật liệu nổ và hoạt động điện lực...

UBND các huyện, quận, thị xã đã triển khai cơ chế "một cửa" là thị xã Đồ Sơn, quận Ngô Quyền, Hồng Bàng, Lê Chân, Kiến An, Hải An, huyện An Lão, Vĩnh Bảo, Tiên Lãng, An Dương, Cát Hải, Kiến Thụy, Thủy Nguyên. Trong đó, thị xã Đồ Sơn đã thực hiện trước một tháng so với quy định, quận Hồng Bàng đã kết hợp triển khai cơ chế "một cửa" với áp dụng ISO hành chính và đã có hai phường

(Hoàng Văn Thụ, Hạ Lý) đi đầu thực hiện thí điểm trước thời gian quy định về triển khai cơ chế "một cửa"; quận Ngô Quyền có phường Lạch Tray đang thực hiện thí điểm trước thời gian quy định về triển khai cơ chế "một cửa".

Qua khảo sát, đánh giá ở một số sở và UBND quận, huyện, thị xã thấy được kết quả sau khi thực hiện cơ chế "một cửa" là có tiến bộ đáng kể:

- Tại Sở Kế hoạch và Đầu tư: chỉ tính từ tháng 3-10/2004 đã cấp giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh cho 1.026 doanh nghiệp thành lập mới và 16 doanh nghiệp có vốn nước ngoài. Thời gian cấp giấy phép được rút ngắn từ 3-5 ngày so với quy định.

- Tại Sở Lao động Thương binh và Xã hội: sau 3 tháng hoạt động, bộ phận tiếp nhận và trả kết quả "một cửa" đã nhận 1.520 hồ sơ, đã giải quyết 1.320 hồ sơ, trình Bộ giải quyết 200 hồ sơ.

- Sở Xây dựng là một trong 7 đơn vị đầu tiên áp dụng triển khai cơ chế "một cửa", sau 7 tháng hoạt động đã giải quyết 57 giấy phép xây dựng cho tổ chức, bằng 178% so với cùng kỳ năm 2003 khi chưa thực hiện cơ chế "một cửa"; cấp 86 giấy phép xây dựng cho cá nhân, bằng 153% so với cùng kỳ năm 2003; cấp 688 giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà và quyền sử dụng đất, bằng 115% so với cùng kỳ năm 2003.

- Ban quản lý các khu chế xuất và công nghiệp do thực hiện tốt cơ chế "một cửa" nên chỉ trong 9 tháng đầu năm 2004 đã giải quyết hồ sơ để thu hút đầu tư trực tiếp của nước ngoài vào các khu công nghiệp, khu chế xuất ước đạt 60 triệu USD (bằng chỉ tiêu kế hoạch cả năm 2004), thu hút đầu tư trong nước đạt 188 tỉ đồng (chỉ tiêu kế hoạch cả năm 2004 là 150-200 tỉ). Thời gian cấp giấy phép đầu tư còn

(*) Phó Giám đốc Sở Nội vụ T.P Hải Phòng

từ 1-3 ngày (theo quy định là 15 ngày làm việc). Việc cấp giấy phép cho người lao động nước ngoài cũng được rút ngắn từ 15 ngày xuống chỉ còn 2 ngày so với trước khi thực hiện cơ chế "một cửa". Hiện Ban quản lý các khu chế xuất và công nghiệp đang thực hiện có kết quả cấp giấy phép đầu tư qua E-mail (tháng 9, 10/2004 đã giải quyết 3 trường hợp trong một ngày).

Qua thống kê 9 quận, huyện, thị xã với hơn 39.000 hồ sơ được giải quyết tại bộ phận tiếp nhận và trả kết quả "một cửa", đã có 11,4% hồ sơ được giải quyết trước thời hạn, 88,4% hồ sơ được giải quyết đúng thời hạn, số hồ sơ giải quyết chậm so với thời gian quy định là 0,2%, tiến bộ rất nhiều so với trước đây. So với cùng kỳ năm 2003 khi chưa áp dụng cơ chế "một cửa", số hồ sơ được giải quyết tăng từ 15-20%.

Về quá trình triển khai cơ chế "một cửa" ở Hải Phòng: với nhận thức đây là một công việc khó khăn cần có sự lãnh đạo của các cấp ủy đảng cùng với sự chỉ đạo, điều hành của chính quyền, Sở Nội vụ đã tham mưu đề xuất để Ban Thường vụ Thành ủy ra Chỉ thị lãnh đạo về công tác cải cách hành chính nói chung và triển khai cơ chế "một cửa" nói riêng. Sau đó, UBND Thành phố có kế hoạch triển khai khá cụ thể, ra quyết định về việc áp dụng cơ chế "một cửa" và tổ chức hội nghị triển khai toàn Thành phố. Ngay sau bầu cử đại biểu HĐND, các chức danh HĐND và UBND, Ban chỉ đạo cải cách hành chính Thành phố đã được kiện toàn và có văn bản phân công cụ thể nhiệm vụ, trách nhiệm cho từng thành viên. Các sở, ngành, UBND quận, huyện, thị xã cũng thành lập Ban chỉ đạo cải cách hành chính, có phân công cụ thể và có kế hoạch triển khai, trước hết là tuyên truyền về chương trình cải cách hành chính nói chung và cơ chế "một cửa" nói riêng.

Ban chỉ đạo cải cách hành chính Thành phố đã tổ chức lớp tập huấn ngắn ngày cho hơn 100 cán bộ, công chức (gồm lãnh đạo và công chức dự kiến làm việc tại bộ phận "tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả". Sau đó, Ban chỉ đạo cải cách hành chính Thành phố tổ chức 3 đợt kiểm tra và hướng dẫn triển khai cơ chế "một cửa" cho các sở, ngành, UBND quận, huyện, thị xã. Sau chín tháng, một năm triển

khai có tổ chức hội nghị sơ kết, rút kinh nghiệm.

Bên cạnh việc thực hiện cơ chế "một cửa", UBND Thành phố Hải Phòng còn chỉ đạo các sở, ban, ngành, địa phương thực hiện tốt các nội dung cải cách hành chính khác nhau, như:

+ Cải cách thể chế hành chính: việc xây dựng, ban hành văn bản quy phạm pháp luật đã được quản lý thống nhất (10 tháng đầu năm 2004 Sở Tư pháp đã giúp UBND Thành phố rà soát 198 văn bản quy phạm pháp luật, thẩm định 15 văn bản quy phạm pháp luật mới để ban hành). Đã xây dựng Quy chế làm việc của Tổ công tác tại Văn phòng HĐND và UBND Thành phố để giải quyết các nhu cầu về đầu tư (Tổ công tác này sẽ phối hợp các sở, cơ quan có liên quan để giải quyết các thủ tục hành chính về đầu tư theo hướng cơ chế "một cửa"). Đây chính là nét mới trong thực hiện cơ chế "một cửa" tại Hải Phòng, hình thành cách giải quyết công việc theo cơ chế "một cửa" liên ngành, có sự kết phối hợp chặt chẽ giữa các sở, ngành.

+ Cải cách tổ chức bộ máy hành chính: triển khai thực hiện những đổi mới trong Luật tổ chức HĐND và UBND các cấp; tăng thẩm quyền và trách nhiệm của HĐND. Xây dựng đề án về sắp xếp các Ban quản lý dự án công trình xây dựng. Kiện toàn lại cơ cấu các cơ quan chuyên môn của UBND Thành phố, UBND quận, huyện, thị xã. Sắp xếp lại tổ chức nội bộ của một số sở.

+ Đổi mới, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức: thực hiện Quy chế bổ nhiệm, luân chuyển cán bộ theo Quyết định số 27/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, việc bổ nhiệm cán bộ được thực hiện đúng quy trình. Xây dựng một số biện pháp để ngăn chặn, tiến tới chấm dứt tệ gây phiền hà, nhũng nhiễu, tiêu cực trong cán bộ, công chức, cơ quan hành chính nhà nước Thành phố Hải Phòng. Sở Nội vụ đã phối hợp với Thành đoàn mở lớp tập huấn cho cán bộ, công chức trẻ về "Chương trình tổng thể cải cách hành chính giai đoạn 2001-2010". Tháng 11 vừa qua tại hội thi "Cán bộ, công chức trẻ với công cuộc cải cách hành chính Nhà nước" do Bộ Nội vụ và Trung ương đoàn phối hợp, tổ chức, Thành

phố Hải Phòng đã đạt giải Nhi toàn quốc.

+ Cải cách tài chính công: thực hiện Nghị định số 10/CP của Chính phủ về chế độ tài chính áp dụng cho các đơn vị sự nghiệp: năm 2004 Thành phố đã giao quyền tự chủ tài chính cho 70/70 đơn vị sự nghiệp. Thực hiện khoán biên chế và kinh phí hành chính cho 3 cơ quan hành chính nhà nước.

Về hiệu quả quản lý nhà nước qua triển khai cơ chế "một cửa": thể hiện ở số lượng và chất lượng giải quyết công việc theo cơ chế "một cửa" được nâng lên (thủ tục đơn giản hơn, quy trình, thời gian ngắn hơn và lệ phí rõ ràng, công khai); tinh thần trách nhiệm, thái độ phục vụ nhân dân và trình độ chuyên môn, nghiệp vụ của cán bộ, công chức tại một số phòng liên quan và các "bộ phận tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả" theo cơ chế "một cửa" đã được nâng cao một bước. Đặc biệt cải cách thủ tục hành chính theo cơ chế "một cửa" đã nhận được nhiều ý kiến nhân dân hoan nghênh vì nhân dân được hưởng lợi trực tiếp, dễ thấy. Mục tiêu, nhiệm vụ về cải cách hành chính trong Chương trình hành động thực hiện "năm Kỷ cương và hiệu quả 2004" của UBND Thành phố đã đạt được một bước tiến quan trọng.

Thực hiện cơ chế "một cửa" dẫn đến đòi hỏi các sở, ban, ngành, UBND các quận, huyện, thị xã phải xem xét, rà soát, sắp xếp lại một phần tổ chức bộ máy, bố trí lại một số cán bộ, công chức. Chính vì vậy đã góp phần cải cách tổ chức bộ máy, sử dụng đội ngũ cán bộ, công chức hợp lý hơn.

Một số khó khăn, tồn tại:

Tiến độ triển khai thực hiện cơ chế "một cửa" ở một số huyện còn chậm so với quy định của Chính phủ và kế hoạch của UBND Thành phố, theo quy định phải triển khai trong quý I năm 2004, thì nay mới được 13/14 địa phương. Một huyện chưa triển khai thực hiện cơ chế "một cửa" là Bạch Long Vĩ, do đây là huyện đảo, bộ máy chính quyền gọn và rất ít dân; dự kiến đầu năm 2005 sẽ triển khai thực hiện.

Về điều động, bố trí cán bộ, công chức: "bộ phận tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả" theo cơ chế "một cửa" chưa bố trí được đủ cán bộ, công chức có đủ năng lực, chuyên trách và độc lập với các phòng chuyên môn giải quyết công việc.

Một số thủ tục hành chính do các Bộ quy định đã cũ, lạc hậu, không còn phù hợp, nhưng cũng chưa được rà soát, sửa đổi. Việc chậm ra văn bản hướng dẫn, quy định về thủ tục, trình tự, thời gian giải quyết công việc theo những luật mới ban hành, sửa đổi cũng là một khó khăn cho địa phương.

Công tác tuyên truyền làm chưa sâu rộng, các cơ quan báo chí, phát thanh truyền hình địa phương chưa thường xuyên tuyên truyền về cải cách hành chính và kết quả cải cách hành chính theo cơ chế "một cửa" của Thành phố cũng như của các quận, huyện, thị xã.

Một số đề xuất, kiến nghị:

- Cần quy định "bộ phận tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả" theo cơ chế "một cửa" có trách nhiệm đôn đốc, giám sát các phòng chuyên môn giải quyết công việc đúng trình tự, thời gian đã quy định, để trả kết quả đúng hẹn cho công dân, tổ chức.

- UBND Thành phố có thể uỷ quyền cho Giám đốc các sở ký một số thủ tục hành chính nếu luật không cấm, để giải quyết nhanh cho công dân và tổ chức.

- Một số Bộ cần rà soát, quy định lại các thủ tục, thời gian, lệ phí để giải quyết từng loại công việc theo tinh thần đổi mới.

- Tiếp tục đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, kỹ năng tin học và những vấn đề cải cách hành chính cho cán bộ, công chức nói chung, cán bộ, công chức làm việc tại "bộ phận tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả" theo cơ chế "một cửa" nói riêng.

- Phải có chế độ bồi dưỡng thêm cho cán bộ, công chức làm việc tại "bộ phận tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả" theo cơ chế "một cửa", vì làm việc trong điều kiện, thời gian căng thẳng hơn. Thực hiện nghiêm túc chế độ khen thưởng, động viên kịp thời những cán bộ, công chức có sáng kiến và trách nhiệm; ngược lại kỷ luật thích đáng với những cán bộ, công chức tiêu cực, không hoàn thành nhiệm vụ.

- Cần thực hiện tốt hơn nữa việc giám sát đối với hoạt động của cơ chế "một cửa". Tăng cường giám sát nội bộ và giám sát từ nhân dân; kết hợp triển khai cơ chế "một cửa" với áp dụng ISO hành chính.